

Obsah

Predslov	9
Úvod	12
I. časť: Liberalizmus	17
1. kapitola: Pojem liberalizmu	18
1.1 Etymológia a sémantika termínu	18
1.2 Koncept liberálneho	22
1.2.1 Liberalita	22
1.2.2 Liberálna edukácia	26
1.2.3 Liberalita, politika, ekonomika	30
1.3 Čo je liberalizmus (predbežné vymedzenie)	35
1.4 Zhrnutie	39
2. kapitola: Protoliberalizmus	41
2.1 Problém počiatkov liberalizmu	41
2.2 Niccolò Machiavelli (1469 – 1527)	42
2.3 Hugo Grotius (1583 – 1645)	45
2.4 Thomas Hobbes (1588 – 1679)	48
2.5 John Locke (1632 – 1704)	51
2.6 Benedikt Spinoza (1632 – 1677)	54
2.7 Charles Louis Montesquieu (1689 – 1755)	58
2.8 Adam Smith (1723 – 1790)	60
2.9 Immanuel Kant (1724 – 1804)	63
2.10 Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770 – 1831)	67
2.11 Zhrnutie	70
3. kapitola: Klasický liberalizmus	71
3.1 Pojem klasického liberalizmu	71
3.2 Benjamin Constant (1767 – 1830)	72

3.3 Alexis de Tocqueville (1805 – 1859)	76
3.4 John Stuart Mill (1806 – 1873)	80
3.5 Zhrnutie	87
4. kapitola: Nový (sociálny) liberalizmus	88
4.1 Pojem sociálneho liberalizmu	88
4.2 Thomas Hill Green (1836 – 1882)	91
4.3 John Atkinson Hobson (1858 – 1940)	95
4.4 Leonard Trelawny Hobhouse (1864 – 1929)	99
4.5 John Dewey (1859 – 1952)	106
4.6 Zhrnutie	112
5. kapitola: Postklasický liberalizmus	113
5.1 Pojem postklasického liberalizmu	113
5.2 John Rawls (1921 – 2002)	114
5.3 Ronald Dworkin (1931 – 2013)	121
5.4 Richard Rorty (1931 – 2007)	126
5.5 Zhrnutie	133
6. kapitola: Libertarianizmus	134
6.1 Pojem libertarianizmu	134
6.2 Robert Nozick (1938 – 2002)	143
6.3 Zhrnutie	149
7. kapitola: Podstata liberalizmu	151
7.1 Otázka podstaty liberalizmu	151
7.2 Filozofický liberalizmus	154
7.2.1 Liberálny pojem ľudského individua	155
7.2.2 Liberálny pojem slobody	161
7.3 Politický liberalizmus	183
7.4 Ekonomický liberalizmus	192
7.5 Zhrnutie	201
8. kapitola: Kritika liberalizmu	202
8.1 Úvod	202
8.2 Konzervatívne kritiky	204
8.2.1 Klasický a moderný konzervativizmus	204
8.2.2 Neokonzervativizmus a paleokonzervativizmus	207
8.2.3 Republikanizmus	209
8.3 Antikapitalistické kritiky	211
8.3.1 Socialistická a komunistická kritika	211
8.3.2 Marxistická a neomarxistická kritika	215
8.4 Anarchistická kritika	220
8.5 Postmodernistická kritika	223
8.6 Komunitaristická kritika	227

8.7 Sebakritika liberalizmu	230
8.7.1 Sociálna sebakritika	231
8.7.2 Libertariánska kritika	233
8.7.3 Postliberálna kritika	235
8.8 Antiliberalizmus	238
8.9 Nové obhajoby liberalizmu	242
8.10 Zhrnutie	243
II. časť: Neoliberalizmus	245
9. kapitola: Genéza neoliberalizmu	246
9.1 Termín „neoliberalizmus“	246
9.2 Protoneoliberalizmus (1930 – 1950)	249
9.2.1 Walter Lippmann (1889 – 1974) a Parížske kolokvium (1938)	249
9.2.2 Ludwig von Mises (1881 – 1973)	252
9.3 Základy neoliberalizmu (1950 – 1980)	258
9.3.1 Montpèlerinská spoločnosť (1947)	258
9.3.2 Friedrich August von Hayek (1899 – 1992)	261
9.3.3 Americké neoliberálne školy	266
9.3.3.1 Milton Friedman (1912 – 2006)	267
9.3.3.2 James M. Buchanan (1919 – 2013)	270
9.4 Politický neoliberalizmus v praxi (1980 – 1990)	271
9.4.1 Thatcherizmus	273
9.4.2 Reaganomika	274
9.5 Globálna hegemonia (1990 – 2010)	276
9.6 Globálna kríza a chaos (od roku 2010)	279
9.7 Zhrnutie	283
10. kapitola: Podstata neoliberalizmu	284
10.1 Úvod	284
10.2 Liberalizmus a neoliberalizmus	285
10.3 Filozofický neoliberalizmus	288
10.4 Politický neoliberalizmus	295
10.5 Ekonomický neoliberalizmus	302
10.6 Akademický neoliberalizmus	307
10.7 Zhrnutie	316
11. kapitola: Kritika neoliberalizmu	318
11.1 Úvod	318
11.2 Kritika základov	319
11.2.1 Teoretické základy	319
11.2.2 Praktická politika	322
11.3 Filozofická kritika	326
11.3.1 Človek, subjektivita, racionalita	326
11.3.2 Sloboda, spoločnosť, kultúra	327

11.3.3 Politika, štát, vláda	328
11.3.4 Ekonomizmus, trhový fundamentalizmus, komodifikácia	329
11.3.5 Globalizmus, neokolonializmus, environmentalizmus	330
11.4 Politické kritiky	331
11.4.1 Neokonzervatívna kritika	331
11.4.2 Lavicové kritiky	332
11.4.3 Anarchistická kritika	333
11.4.4 Postmodernistická kritika	333
11.4.5 Komunitaristická kritika	334
11.4.6 Feministická kritika	335
11.4.7 Liberálne kritiky	335
11.4.8 Antiliberálne kritiky	336
11.4.9 Neoliberalizmus s prvkami totalitarizmu	337
11.5 Kritika akademického neoliberalizmu	338
11.6 Alternatívy k neoliberalizmu	340
11.7 Zhrnutie	343
Záver	345
Bibliografia	350
Menný register	386